

Svar på fråga 2023/24:1006 av Björn Söder (SD)
Positiv särbehandling

Björn Söder har frågat mig om jag anser att kravet om positiv särbehandling gällande chefsurvalsgruppen, CUG, stämmer överens med lagens krav om att endast förtjänst och skicklighet ska beaktas, och om jag avser att vidta några åtgärder med anledning av detta.

Det framgår av 12 kap. 5 § regeringsformen att vid beslut om statliga anställningar ska avseende fästas endast vid sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet. Enligt 4 § lagen (1994:260) om offentlig anställning ska skickligheten sättas främst, om det inte finns särskilda skäl för något annat. Av förarbetena till lagen framgår att det finns andra sakliga grunder som kan beaktas utöver förtjänst och skicklighet. Jämställdheten mellan män och kvinnor anges som en sådan grund.

Av 4 § anställningsförordningen (1994:373) framgår också att en myndighet vid anställning, utöver skicklighet och förtjänst,

även ska beakta sådana sakliga grunder som stämmer överens med allmänna arbetsmarknads-, jämställdhets-, social- och sysselsättningspolitiska mål. Positiv särbehandling är med andra ord möjlig att använda under vissa förutsättningar om det råder en ojämn könsfördelning på arbetsplatsen i fråga.

I strävan att nå en jämn könsfördelning får arbetsgivaren, när en man och en kvinna som söker en tjänst har lika eller i stort sett lika kvalifikationer, tillämpa positiv särbehandling och välja den sökande av underrepresenterat kön. Ett kön anses underrepresenterat om mindre än 40 procent av de anställda tillhör det könet. En förutsättning för att tillämpa positiv särbehandling är vidare att arbetsgivaren har en policy som talar om att man strävar efter en jämn könsfördelning. En sådan policy har Försvarsmakten. Jag och regeringen har ingen avsikt att vidta några åtgärder som påverkar den fråga som Björn Söder väcker.

Stockholm den 11 juli 2024

Pål Jonson